

Societat

La situació de la pandèmia

Cues en un centre d'assistència primària de Barcelona, al desembre, en plena sisena onada de la pandèmia

XAVIER CERVERA

Front comú del sector sanitari pel manteniment dels fons covid

● *La sanitat catalana ha rebut gairebé 3.400 milions extres els últims dos anys*

● *Els professionals avisen de la ruïna del sistema públic mentre creixen les mútues*

● *Malgrat la millora de l'epidèmia, cal continuar vacunant i fent proves*

ANTONI LÓPEZ TOVAR
Barcelona

Es compleixen dos anys de pandèmia, dos anys amb el sistema sanitari sotmès a una situació d'estrès inaudita, amb plantilles i infraestructures reforçades a contrarellotge gràcies a les fortes injeccions pressupostàries dels fons extraordinaris covid de l'Estat. Milers de milions d'euros. I ara què?

La infecció remet, tot i que els experts no s'atreveixen a donar-la per extingida, però a la sanitat li queden mesos d'esforços per recuperar el terreny perdut i recuperar la normalitat. I als pressupostos generals de l'Estat no hi figuren reforços per fer front a una situació

d'excepcionalitat que encara no té data de caducitat.

En aquests moments no hi ha res que vinculi més les comunitats autònomes que la reivindicació de diners extres, perquè continuen destinant-ne enormes quantitats al manteniment d'una sanitat sacsejada per la covid. "Com s'ha comprovat, les necessitats derivades de la pandèmia continuaran aquest 2022", avisa el Departament de Salut de Catalunya. "Per això s'ha subratllat reiteradament la necessitat de mantenir els fons covid aquest any perquè cal consolidar les estructures posades en marxa els últims mesos, com hospitals, els nous annexos, els llits d'uci i el personal que s'ha incorporat per respondre a l'emergència sanitària". Un

personal que, segons fonts de la conselleria, "és necessari i de qui no podem prescindir perquè s'ha de garantir i recuperar l'activitat assistencial perduda durant la pandèmia".

El Ministeri d'Hisenda va destinar a les autonomies, via reial decret, partides extraordinàries de 16.000 milions el 2020 i 13.500 el 2021 per fer front a la incidència pressupostària derivada de l'emergència. El repartiment del tram sanitari dels fons extraordinaris covid s'ha fet partint de criteris com ingressos a les ucis, pacients hospitalitzats, PCR fetes o població vacunada. A Catalunya li van correspondre el 2020 3.166 milions (1.919,3 destinats a Salut) i 2.161 milions el 2021 (1.476,9 a

la conselleria de Josep Maria Argimon). És una fracció important del pressupost del departament, que aquest any puja a 10.798 milions.

Al marge de la unanimitat existent entre les autonomies, a Catalunya s'hi ha format un potent bloc reivindicatiu que aplega tots els sectors de l'àmbit sanitari, des dels col·legis professionals fins als directius d'hospitals. La preocupació a causa del deteriorament de la sanitat pública derivat de la falta de recursos agermana sindicats i patronals en un document signat conjuntament en què reclamen que la Generalitat encapçali la reclamació a la Conferència de Presidents que se celebra demà a La Palma.

Pere Aragonès, però, no hi

assistirà, amb l'argument que no es tracta d'una reunió de treball, sinó d'"una trobada més per fer-se una foto", segons va definir la portaveu del Govern.

"Ens estem jugant un dels principals actius de l'Estat de benestar, el seu Sistema Nacional de Salut, ja molt afectat pels ajustos derivats de la crisi econòmica del 2010", avisen la UGT, CC.OO., el Sindicat d'Infermeria, Metges de Catalunya i les organitzacions empresarials La Unió, el Consorci de Salut i Social de Catalunya i l'Associació Catalana d'Entitats de Salut. La consolidació dels fons extraordinaris covid és inajornable, opinen, "perquè està en joc l'accés a una sanitat pública de qualitat, i està en joc la pau social precisament quan

és més necessari recuperar la confiança del ciutadà”. “Serà del tot insostenible recuperar l'activitat i demanar un nou esforç a uns professionals esgotats i amb unes càrregues de treball excepcionals que reclamen reforçar les plantilles i millorar les condicions laborals”.

En un escrit remès a *La Vanguardia*, quinze directius dels principals hospitals catalans i altres centres assistencials demanen recursos i reformes, i subratllen que a la insuficiència crònica de la sanitat catalana, amb una despesa anual per habitant de 1.271 euros, de les més baixes del país, “hi hem de sumar la necessitat de recursos addicionals relacionats amb la pandèmia i la taula pandèmica”. “Hem de mantenir la capacitat per fer proves dia-

Deu col·legis professionals demanen que aquests diners es deixin de considerar com a “extraordinaris”

gnòstiques, continuar amb la vacunació, atendre els pacients que estan i estaran hospitalitzats, recuperar l'activitat endarrerida o reforçar la salut mental”, apunten.

Segons els directius, la crisi de la covid ha destacat la importància de disposar d'un bon sistema sanitari públic, però alhora ha provocat un increment de ciutadans (32%) que opten per pagar una assegurança mèdica privada, “probablement perquè no estan trobant en el sistema públic el nivell d'accessibilitat [l'listes d'espera] i personalització que demanen”. Si persisteix la fugida de les classes mitjanes a la sanitat privada, podem trobar-nos amb un sistema públic per a pobres que perdria legitimitat i sostenibilitat social.

En un altre front, deu col·legis professionals de l'àmbit de la salut han firmat un manifest en què reivindiquen el manteniment dels fons estatals i demanen que deixin de ser considerats extraordinaris. “D'una banda, perquè la pandèmia no s'ha acabat i, de l'altra, perquè ha evidenciat la necessitat de canvis urgents en el sistema que caldrà finançar”.

Sustenten aquesta petició els col·legis catalans de dietistes-nutricionistes, fisioterapeutes, odontòlegs i estomatòlegs, podòlegs, de psicologia, treball social, farmacèutics, infermeres i infermers, metges, i veterinaris. Afirmen que la sanitat necessita reforços, tant presupostaris com de recursos humans, “per fer front a l'activitat habitual i per estar preparat per a noves onades o noves epidèmies”.

Els hospitals públics hauran de tenir metges que practiquin avortaments

Igualtat vol que les menors puguin interrompre l'embaràs sense permís patern

KIKO HUESCA / EFE

La ministra d'Igualtat va presentar ahir al Congrés les propostes per reformar la llei de l'avortament

CELESTE LÓPEZ/MARTA RICART
Madrid / Barcelona

Malgrat la llei de l'avortament del 2010, les dones tenen seriosos problemes per interrompre un embaràs no desitjat, almenys a la sanitat pública. Gairebé un 90% dels avortaments són en àmbits extrahospitalaris i gairebé un 80% als centres privats. En quatre comunitats (Madrid, Extremadura, Castella-la Manxa i Múrcia) no s'ha fet cap intervenció en un centre públic des del 2020 i en dotze províncies i a les ciutats autònomes no s'ha notificat cap interrupció de l'embaràs durant els últims cinc anys, ni en centres públics ni en privats.

“Això vol dir que les dones d'aquestes províncies s'han hagut de desplaçar 100 o 200 quilòmetres per poder exercir un dret que tenen reconegut”. Ho va indicar la ministra d'Igualtat, Irene Montero, que per erradicar aquests “obstacles” va posar damunt la taula a la comissió d'Igualtat del Congrés dels Diputats de la proposta de l'Executiu de reforma de la llei del 2010. Montero vol, a més a més, eliminar la necessitat de permís patern o matern perquè les menors de 16 i 17 anys puguin interrompre l'embaràs (única reforma que va fer el govern de Mariano Rajoy el 2015) i eliminar el període de tres jornades de reflexió.

“És obligació d'aquest Go-

vern blindar el dret a l'avortament a la sanitat pública i posar fi als obstacles que impedeixen a les dones decidir sobre els seus cossos i les seves vides”, va indicar Montero. Per això, la reforma legal que proposa el Govern preveu que la

Com en l'eutanàsia, Montero proposa crear un registre de sanitaris objectors de consciència

interrupció voluntària de l'embaràs estigui “garantida” en tots els hospitals públics. Amb aquest objectiu, els centres amb servei de ginecologia i obstetrícia hauran de comptar (si s'aprova la reforma) amb

professionals que garanteixin aquesta intervenció “respectant escrupolosament el dret a l'objecció de consciència”, va indicar Montero. Com? Utilitzant la regulació que estableix d'aquest dret dels professionals sanitaris la llei de l'eutanà-

La ministra vol eliminar el període de reflexió de tres dies que es va incloure a la norma del 2010

sia, una norma que va apostar per crear un registre de professionals objectors de consciència.

A més a més, la reforma que planteja Montero revocarà la modificació que va establir el

Govern del PP el 2015, que va fixar la necessitat d'un permís patern perquè les menors de 16 i 17 anys puguin avortar. I per justificar aquesta reforma va recordar els arguments que es van esgrimir a la llei del 2010: “Aquestes joves poden decidir de manera lliure i autònoma sotmetre's a una operació de vida o mort, però se'ls exigeix el consentiment patern per interrompre voluntàriament” i “de la mateixa manera que són responsables per treballar o per tenir relacions sexuals, ho són per decidir sobre els seus cossos”.

I la tercera mesura que Montero vol incloure a la reforma de la llei de l'avortament fa referència a l'anomenat “període de reflexió” (quan una dona sol·licita avortar se li lliura un sobre amb informació i que torna al cap de tres dies com a mínim per reflexionar). “Eliminarem l'obligació de rebre el sobre actual, que es proporcionarà només en els casos en què les dones el sol·licitin”, va explicar la ministra. “Immediatament podrà ser derivada a un centre hospitalari per accedir a aquest dret, per un procediment d'urgència, i s'eliminaran també les tres jornades de reflexió obligatòria que existeixen avui dia.

La reforma que proposa Igualtat també inclourà continguts per garantir “l'educació sexual per a l'accés als drets sexuals i reproductius” i impulsarà l'accés a l'anticoncepció, també per part dels homes.

Des que es va aprovar la llei del 2010, el nombre d'interrupcions d'embaràs ha anat descendant lleugerament. Segons les últimes dades disponibles, corresponents al 2020, durant el 2020 va descendir un 10,97% respecte a l'any anterior, i es van arribar a registrar un total de 88.269 intervencions. El 2010 la xifra superava les 100.000.

Catalunya ampliarà el termini farmacològic

■ El Departament de Salut prepara a Catalunya un nou protocol d'interrupció voluntària de l'embaràs que ampliarà el termini per poder avortar farmacològicament, va anunciar ahir el conseller Josep Maria Argimon al Parlament. Actualment, aquest avortament mitjançant fàrmacs està permès fins a

les nou setmanes de gestació, període més curt que la interrupció quirúrgica. Argimon també va indicar que s'ampliarà la llista de centres on s'interromprà l'embaràs, després que durant els últims mesos dones de territoris de muntanya i de Lleida es queixessin que s'havien de desplaçar a grans distànci-

es per poder avortar. Així mateix, el conseller va explicar que també es millorarà l'accés a la contracepció dels joves i de dones que ja hagin tingut algun avortament. Igualment, ha insistit que es treballa per a l'equitat menstrual i que es lliuraran 40.000 copes mensuals a alumnes de 3r d'ESO aquest mateix any.